

st. Element of Amer.
vers News and Contain
importance to Them Not Four

LETNIK XXVI

ljena v neki francoski luki vsled notranje eksplozije opolnoči 17. aprila. Poročila kažejo, da je bilo od približno 75 mož posadke 34 rešenih.

sv. Družine.

ga vsaki terek in petek.
asko-Ameriška Tiskovna Družba
Inkorp. 1. 1899.
v lastnem domu, 1006 N. Chicago St.
Joliet, Illinois.
Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:
Za Združene države na leto.....\$2.00
Za Združene države za pol leta.\$1.00
Za Evropo na leto.....\$3.00
Za Evropo za pol leta.....\$1.50
Za Evropo za četrta leta.....\$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

in denarne pošiljate naj se
pošiljajo na:

AMERIKANSKI SLOVENEK
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo na-
ročnike, da nam natančno naznačijo
POLEG NOVEGA TUDI STARI
NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brez-
plačno; na poročila brez podpisa se
ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglašje pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEK
Established 1891.

Entered as second class matter March
11th, 1913, at the Post Office at
Joliet, Ill., under the act of March
3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian
Catholic Newspaper for the Slove-
nian Workingmen in America, and
the Official Organ of Holy Family
Society.

Published Tuesdays and Fridays
by the

SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.

Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

iz slovenskih naselbin.

Joliet, Ill., 22. apr. — Na prvi strani

objavljamo proglaš, s katerim pred-
sednik Wilson določa petek, dan 26.
aprila, kot dan svobode povsod v
Združenih Državah, katerega dne naj
državljeni v vsaki občini priredijo patri-
jotične sestanke in objavijo vnovič
svojo finančno podporo stvari narodo-
vi. Patrijotične demonstracije bodo
slične tistim, ki so se vršile na otvori-
tveni dan kampanje za tretje posojilo
svobode, in z njimi utegne dobiti kam-
panja zadnjega tedna novo izpodbudo.
Slovenci, Hrvati, Srbi in vsi drugi Slo-
vani v Jolietu, v petek razobesite
zvezdaste zastave!

— Spored predstave, ki se bo vršila

pridobitno nedeljo popoldne in zvečer
v Sternovi dvorani na korist naše slo-
venske cerkve sv. Jožefa, objavimo
prihodnjico. O tej prirreditvi smo na
kratko že večkrat poročali. Zanimaj-
no je vsestransko in uprav velikansko
zlasti za razvite služabne zastave
(service flag), ki bo obsegala toliko
zvezd, kolikor je fantov naše sloven-
ske župnije v Strie-Samovi vojaški
službi.

— D. S. D. je podpisala za \$1.000.00

v nakup vladnih obveznic 3. vojnega

posojila.

— Amerikanski Slovenec, oz. Slov.

Am. Tiskovna družba je podpisala za

\$500.00.

— Rev. John Plevnik, naš g. župnik,

ki je bil v sredo 17. t. m. v Chicagu pri

počrebu mladega slovenskega mornar-
ja Math John Dullerja, nam je pove-
dal, da se je mrtvaškega izpreveda in
zlasti črne sv. maše v slovenski cerkvi

sv. Stefana vključ deževnemu vremenu

udeležilo nebroj ljudi. Angleški na-
govor v cerkvi je imel Rev. P. C. Con-
way od irske cerkve sv. Pija, a sloven-
ski govor pa Rev. Anton Sojar, čika-
ški slovenski župnik, ki je tudi maše-
val, ob asistenci Rev. John Plevnika

kot diakona in Rev. A. M. Krascho-
wita iz South Chicaga kot subdia-
kona. Truplo pokojnikovo je bilo ob-
čeno v sinjo mornarsko opravo. Ob
njegovih krsti je korakala na pokopa-
lišče stotnja mornarjev kot njegova
častna straža. Nad njegovim grobom
so trikrat ustrelili na čast pokojnemu

mornarju in vojaški trobenta mu je

zatrobila zadnje slovo. Pokojnik je

bil eden deseterih otrok g. in g. Louis

Duller in star šele 15 let in 8 mesecev.

Njegov brat Joseph, 23 let star, je tudi

v mornarici in brat Louis, 24 let star,

— Sheboygan, Wis., 18. apr. 1918. —

Sedaj vam pa moram zopet naznaniti,

da sem že zopet tukaj v Sheboyganu,

Wis.

Veliko bi vam imel pisati, pa imam

še malo časa. Sedaj, ko sem hodil

malo po slovenskih naselbinah, videl

sem marsikaj, česar se nisem nadejal.

Bil sem tudi v Jolietu, Ill. Prav lepo

mesto se mi je zdelo, samo malo pre-
več se kadi tam po Chicagu st. Seveda

prav lepo pa je tam na griču, kjer ima

g. Joseph Klepec svoj dom. Prav lepo

se zahvalim Joseph Klepec, ker mi je

vsled tega posojila svobode? Čas-
liti — požurite se!

— Pisma v jolietem poštenu ura-
du imajo: Jurvich Al, Sinčak Mike.

— Ob priliki ženitovanj, krstov, po-
grebov in drugih slučajih, ko potrebu-
jete avtomobil, se oglašite pri meni,

ki imam 7-passenger limousine-avto-
mobil za vse potrebe. Chicago tel.

2575, N. W. Phone 344 — A. Nema-
nich, Joliet. Adv.

— Kari trčili vkup. Trinajst oseb

je bilo ranjenih v soboto zjutraj, ko

sta trčili vkup dve pocestni kari na

Chicago & Joliet Railway-liniji v

Rockdalu. Nezgoda se je pripetila na

Moen avenue med Stykel in Connell

avenues, malo pred 7. uro. Mnogo

oseb je uteklo poškodbi, dasi je bil ves

zadnji del ene kare razdeljen. Med ra-
njenci ni bil menda noben naš rojak.

— Mestno čiščenje (city clean-up)

se je začelo danes pod vodstvom 'ko-
misijonarja Soga in drugih mestnih

uradnikov ter se bo nadaljevalo, do-
kler ne bo vse mesto očiščeno in osna-
ženo, tako da bo Joliet upravičen do

imena "Brezmadežno mesto", kakor je

rečeno v tozadevnem proglasu župana

Barberja. Želeli je, da vsi meščanje,

moški in ženske, in zlasti tudi otroci

sodelujejo v čiščenju mesta po geslu:

Pometaj pred svojim pragom in potem

drugod. Zatorej vsi na čistino delo!

Prepričani smo, da se bodo naši rojaki

tudi v tem delu zopet odlikovali.

— Ali ste se že podpisali za Liberty

bond tretjega posojila svobode? Čas-
liti — požurite se!

— Pisma v jolietem poštenu ura-
du imajo: Jurvich Al, Sinčak Mike.

— Ob priliki ženitovanj, krstov, po-
grebov in drugih slučajih, ko potrebu-
jete avtomobil, se oglašite pri meni,

ki imam 7-passenger limousine-avto-
mobil za vse potrebe. Chicago tel.

2575, N. W. Phone 344 — A. Nema-
nich, Joliet. Adv.

— Kari trčili vkup. Trinajst oseb

je bilo ranjenih v soboto zjutraj, ko

sta trčili vkup dve pocestni kari na

Chicago & Joliet Railway-liniji v

Rockdalu. Nezgoda se je pripetila na

Moen avenue med Stykel in Connell

avenues, malo pred 7. uro. Mnogo

oseb je uteklo poškodbi, dasi je bil ves

zadnji del ene kare razdeljen. Med ra-
njenci ni bil menda noben naš rojak.

— Mestno čiščenje (city clean-up)

se je začelo danes pod vodstvom 'ko-
misijonarja Soga in drugih mestnih

uradnikov ter se bo nadaljevalo, do-
kler ne bo vse mesto očiščeno in osna-
ženo, tako da bo Joliet upravičen do

imena "Brezmadežno mesto", kakor je

rečeno v tozadevnem proglasu župana

Barberja. Želeli je, da vsi meščanje,

moški in ženske, in zlasti tudi otroci

sodelujejo v čiščenju mesta po geslu:

Pometaj pred svojim pragom in potem

drugod. Zatorej vsi na čistino delo!

Prepričani smo, da se bodo naši rojaki

tudi v tem delu zopet odlikovali.

— Ali ste se že podpisali za Liberty

bond tretjega posojila svobode? Čas-
liti — požurite se!

— Pisma v jolietem poštenu ura-
du imajo: Jurvich Al, Sinčak Mike.

— Ob priliki ženitovanj, krstov, po-
grebov in drugih slučajih, ko potrebu-
jete avtomobil, se oglašite pri meni,

ki imam 7-passenger limousine-avto-
mobil za vse potrebe. Chicago tel.

2575, N. W. Phone 344 — A. Nema-
nich, Joliet. Adv.

— Kari trčili vkup. Trinajst oseb

je bilo ranjenih v soboto zjutraj, ko

sta trčili vkup dve pocestni kari na

Chicago & Joliet Railway-liniji v

Rockdalu. Nezgoda se je pripetila na

Moen avenue med Stykel in Connell

avenues, malo pred 7. uro. Mnogo

oseb je uteklo poškodbi, dasi je bil ves

zadnji del ene kare razdeljen. Med ra-
njenci ni bil menda noben naš rojak.

— Mestno čiščenje (city clean-up)

se je začelo danes pod vodstvom 'ko-
misijonarja Soga in drugih mestnih

uradnikov ter se bo nadaljevalo, do-
kler ne bo vse mesto očiščeno in osna-
ženo, tako da bo Joliet upravičen do

imena "Brezmadežno mesto", kakor je

rečeno v tozadevnem proglasu župana

Barberja. Želeli je, da vsi meščanje,

moški in ženske, in zlasti tudi otroci

sodelujejo v čiščenju mesta po geslu:

Pometaj pred svojim pragom in potem

drugod. Zatorej vsi na čistino delo!

Prepričani smo, da se bodo naši rojaki

tudi v tem delu zopet odlikovali.

— Ali ste se že podpisali za Liberty

bond tretjega posojila svobode? Čas-
liti — požurite se!

— Pisma v jolietem poštenu ura-
du imajo: Jurvich Al, Sinčak Mike.

— Ob priliki ženitovanj, krstov, po-
grebov in drugih slučajih, ko potrebu-
jete avtomobil, se oglašite pri meni,

ki imam 7-passenger limousine-avto-
mobil za vse potrebe. Chicago tel.

2575, N. W. Phone 344 — A. Nema-
nich, Joliet. Adv.

— Kari trčili vkup. Trinajst oseb

je bilo ranjenih v soboto zjutraj, ko

sta trčili vkup dve pocestni kari na

Chicago & Joliet Railway-liniji v

Rockdalu. Nezgoda se je pripetila na

Moen avenue med Stykel in Connell

avenues, malo pred 7. uro. Mnogo

oseb je uteklo poškodbi, dasi je bil ves

zadnji del ene kare razdeljen. Med ra-
njenci ni bil menda noben naš rojak.

— Mestno čiščenje (city clean-up)

se je začelo danes pod vodstvom 'ko-
misijonarja Soga in drugih mestnih

uradnikov ter se bo nadaljevalo, do-
kler ne bo vse mesto očiščeno in osna-
ženo, tako da bo Joliet upravičen do

imena "Brezmadežno mesto", kakor je

rečeno v tozadevnem proglasu župana

Barberja. Želeli je, da vsi meščanje,

moški in ženske, in zlasti tudi otroci

sodelujejo v čiščenju mesta po geslu:

Pometaj pred svojim pragom in potem

drugod. Zatorej vsi na čistino delo!

Prepričani smo, da se bodo naši rojaki

tudi v tem delu zopet odlikovali.

— Ali ste se že podpisali za Liberty

bond tretjega posojila svobode? Čas-
liti — požurite se!

— Pisma v jolietem poštenu ura-
du imajo: Jurvich Al, Sinčak Mike.

— Ob priliki ženitovanj, krstov, po-
grebov in drugih slučajih, ko potrebu-
jete avtomobil, se oglašite pri meni,

ki imam 7-passenger limousine-avto-
mobil za vse potrebe. Chicago tel.

2575, N. W. Phone 344 — A. Nema-
nich, Joliet. Adv.

— Kari trčili vkup. Trinajst oseb

je bilo ranjenih v soboto zjutraj, ko

sta trčili vkup dve pocestni kari na

Chicago & Joliet Railway-liniji v

Rockdalu. Nezgoda se je pripetila na

Moen avenue med Stykel in Connell

avenues, malo pred 7. uro. Mnogo

oseb je uteklo poškodbi, dasi je bil ves

zadnji del ene kare razdeljen. Med ra-
njenci ni bil menda noben naš rojak.

— Mestno čiščenje (city clean-up)

se je začelo danes pod vodstvom 'ko-
misijonarja Soga in drugih mestnih

uradnikov ter se bo nadaljevalo, do-
kler ne bo vse mesto očiščeno in osna-
ženo, tako da bo Joliet upravičen do

imena "Brezmadežno mesto", kakor je

rečeno v tozadevnem proglasu župana

Barberja. Želeli je, da vsi meščanje,

moški in ženske, in zlasti tudi otroci

sodelujejo v čiščenju mesta po geslu:

Pometaj pred svojim pragom in potem

drugod. Zatorej vsi na čistino delo!

Prepričani smo, da se bodo naši rojaki

tudi v tem delu zopet odlikovali.

— Ali ste se že podpisali za Liberty

bond tretjega posojila svobode? Čas-
liti — požurite se!

— Pisma v jolietem poštenu ura-
du imajo: Jurvich Al, Sinčak Mike.

— Ob priliki ženitovanj, krstov, po-
grebov in drugih slučajih, ko potrebu-
jete avtomobil, se oglašite pri meni,

ki imam 7-passenger limousine-avto-
mobil za vse potrebe. Chicago tel.

2575, N. W. Phone 344 — A. Nema-
nich, Joliet. Adv.

— Kari trčili vkup. Trinajst oseb

je bilo ranjenih v soboto zjutraj, ko

sta trčili vkup dve pocestni kari na

Chicago & Joliet Railway-liniji v

Rockdalu. Nezgoda se je pripetila na

Moen avenue med Stykel in Connell

avenues, malo pred 7. uro. Mnogo

oseb je uteklo poškodbi, dasi je bil ves

zadnji del ene kare razdeljen. Med ra-
njenci ni bil menda noben naš rojak.

— Mestno čiščenje (city clean-up)

se je začelo danes pod vodstvom 'ko-
misijonarja Soga in drugih mestnih

uradnikov ter se bo nadaljevalo, do-
kler ne bo vse mesto očiščeno in osna-
ženo, tako da bo Joliet upravičen do

imena "Brezmadežno mesto", kakor je

rečeno v tozadevnem proglasu župana

Barberja. Želeli je, da vsi meščanje,

moški in ženske, in zlasti tudi otroci

sodelujejo v čiščenju mesta po geslu:

Pometaj pred svojim pragom in potem

drugod. Zatorej vsi na čistino delo!

Prepričani smo, da se bodo naši rojaki

t

Družba

sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

V ZJEDINJENIH DRŽAVAH
SEVERNE AMERIKE

Sedež: JOLIET, ILL.

Inkorp. v drž. Ill., 14. maja 1915
Inkorp. v drž. Pa., 5. apr. 1916

Vstanovljena 29. novembra 1914

Družbino geslo: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD." "VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik.....GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik.....JOHN N. PASDERTZ, 1506 N. Center St., Joliet, Ill.
II. podpredsednik.....GEO. WESELECH, 5222 Keystone St., Pittsburgh, Pa.
Tajnik.....JOSIP KLEPEC, Woodruff Road, Joliet, Ill.
Zapisnikar.....ANTON NEMANICH, Jr., 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Blagajnik.....JOHN PETRIC, 1202 N. Broadway, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

JOSIP TEŽAK, 1151 North Broadway, Joliet, Illinois.
MATH OGRIN, 12 Tenth St., North Chicago, Illinois.
JOSIP MEDIC, 918 W. Washington St., Ottawa, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

STEFAN KUKAR, 1210 N. Broadway, Joliet, Illinois.
JOHN JERIC, 1026 Main St., La Salle, Illinois.
JOHN J. ŠTUA, Box 66, Bradley, Illinois.

GLASILO: AMERIKANSKI SLOVENEK, JOLIET, ILL.

KRAJEVNO DRUŠTVO ZA D. S. D. se sme ustanoviti s 8. člani (icami) v kateremkoli mestu v državi Illinois in Pennsylvaniji z dovoljenjem glavnega odbora. Za pojasnila pišite tajniku.

Vsa pisma in denarne pošiljave se naj naslove na tajnika. — Vse pritožbe se naj pošljejo na I. porotnika.

IZ ŠOLE. (V. Hybašek.)

"Star sem že, siv sem, Abrahamova bom kmalu videl in vedno moram se hoditi v šolo," tako je že pred leti zabavljaj župnik Repič in se veselil trenutka, ko bo šel v pokoj.

Ni dolgo tega, kar sva se srečala v mestu; gospod je počasi stopal po dolgi, skoraj prazni ulici. Od časa do časa je malo postal, kakor bi počival otožno je pogledal krog sebe in je zopet korakal s sklenjeno glavo dalje.

"No, gospod župnik, kako je sedaj, ko ste v pokoji," sem ga iznenadil z vprašanjem. Kakor da bi bil oživel, se je zamejel in on utrujenost je mahoma izgubil iz njegovega obraza. Takoj se mi je pridružil in začel tožiti: "Le tako vam povem, tako življenje ni vse skupaj ni vredno. Dan je poldoben dnevu kakor jajce, nobene ne izpremembe, nobene raznovrstnosti ni, kesam se, da nisem služil do smrti."

"Šole ste se iznebili," sem pripomnil odkritosrčno, da sem pokazal staremu gospodu vsaj eno solnčno stran penzije.

"Pa ravno to je, po čemer mi je najbolj dolga," mi je odgovoril skoraj jezno. "Gotovo me sedaj Bog kaznuje; neprenehoma sem tarna in tožil radi šole in niti slutiti nisem, kako so mi ti otroci tam priraski k srcu. Že takrat, ko sem se selil in se poslavljaj od svoje župnije, že takrat sem vedel, da je napak. Po odraslih mi ni bilo tako dolga, toda te drobnarije — to je čudno — te mi povsod manjka. Učitelj sem se nad njimi, navpil se v šoli in tudi nasmejati dovolj — sedaj pa nič — tako prazno življenje." — Starček je utihnil in se obrnil na drugo stran, da ne bi jaz videl, kako si je otrl solzo, ki mu je polzela po licu.

"Pa tukaj, v živahnem mestu, imate vendar dovolj izpremembe in več zabave, kakor v kakih pozabljeni vasi. Tu so kavarne, gledališče, koncerti, časopisi, predavanja, razstave —"

"Tudi jaz sem si vse tako slikal," me je prekinil gospod župnik, "toda že tekom prvega pol leta se vsega naveličam, spoznam, da niste v tem 'babylonu' vztrajali in da kaj takega ni za vas. Staro drevo ne kaže presajati in cepiti! Saj jaz ne bom tukaj ostal, ker mi ni obstanka! Ko bi vsaj vedel, kaj dela Janez."

"Kateri Janez," vprašam radovedno. "To vam je bil najboljši zrel fant v celih šoli. Vsak dan mislim nanj, vsak dan se mu smejem, se z njim v duhu pogovarjam. To je najboljša slika iz moje velike galerije."

Z Janezom se je bil seznanil stari gospod na čuden način. Enkrat je namreč pripovedoval otrokom v prvem razredu o stvarjenju sveta, o raj in prvih ljudeh. Najbolj je ugajalo otrokom pripovedovanje o raj. Poslušali so tiho, da so si komaj dihati upali, dokler ni župnik začel praviti o tem, da niso smeli prvi starši jesti od drevesa v sredi raja. Janez je doslej sedel v svoji klopi sklenjen in usta je imel malo odprta, da bi mu niti beseda ne ušla. Toda naenkrat skoči pokonci in že naznanja:

"Prosim, to se tudi pri nas ne sme, da ne le od drevesa na sredi, ampak od nobenega."

"Prav imaš, — in zakaj se ne smeš?"

"Zato, ker straži stari Jaka, ki ima velikega psa."

"In ko bi ti vendar sadje trgaj, kaj bi se ti pa zgodilo?" ga vpraša čisto po analitično-sintetični metodi gospod župnik.

Janez se je malo nasmehnil in je samozavestno dejal: "Meni? Nič! Stekel bi in ušel."

"In če bi ne mogel uiti?"

Tedaj pa je Janez postal resen in rekel: "Jaka bi me vjel in bi me nabil." "Pravimo: kaznoval —" popravljaj gospod župnik in pristavi: "Tudi Bog je prva dva človeka kaznoval; izgnal ju je iz raja v katerega se nista smela več vrniti."

"Zakaj pa nista čez plot noter zlezla," pravi odločno Janez in sede nevoljen, ker se je ta stvar v raju tako slabo končala. Toda Adam in Eva sta se mu od tega časa zelo prikupila in na svojih pogumnih napadih v župnijski ali kak drugi vrt se ju je vselej spomnil.

Tvarina, ki se je v šoli učila, se je drugo jutro ponavljala. To ponavljanje je pokazalo, kako je bil prejšnjemu uro kdo pazljiv. Zato so vsi učitelji zelo natančno izpraševali in vsako besedico so hoteli imeti pojasnjeno. To je Janeza jezilo. Zpomnil si je nekaj v spominu, ali za malenkostne podrobnosti se ni nikoli brigal.

"Janez, kaj sta držala keruba v rokah pri vratih raja?" vpraša drugo uro gospod župnik.

"Ognjena meča."

"Dobro. In kdo sta bila ta keruba?"

Nič. Globoka tišina v razredu. Niti ena ročica se ni dvignila.

"No! Bog ju je poslal. Kaj sta bila?"

In zopet nič. Naenkrat skoči Janez kakor zajec kvišku — v glavi se mu je zjasnilo in v slavnostno tiho razreda je zavpil: "Prosim, to sta bila — zandarija!"

V zadrego Janez sploh ni prišel, odgovora ni ostal dolžan, znal si je pomagati. Toda pri angeljih očitno ni imel sreče in pri nadangeljih še manj.

Ko je škof prišel na birmovanje in so bili zbrani vsi otroci v šoli, da pokažejo, koliko so se krščanskega nauka naučili, vprašal ga je gospod župnik, kako je nadangel Gabrijel poždravil Marijo. Janez je za trenutek premišljeval, kaj naj odgovori. Drugič je bil pogumno začel brez dolgega obotavljanja, danes je pa drugače. Gori sede škof, zraven dekan in še več drugih gospodov. Odgovor mora biti tojraj premišljen. Hm — kako bi mogel ta angelj pozdraviti Marijo? Gotovo tako, kakor se najlepše pozdravlja.

"Nadangelj Gabrijel" — pravi po tehtnem predurku Janez — "Potrkal je, kapo dol vzel in rekel Mariji: 'Hvaljen Jezus!'"

Za odgovor je vsem silno ugajal, še celo škof in dekan sta se smejala. Janez je torej sedel na svoje lavoricke in gospod župnik ga ni nič več izpraševal. Podobico ob koncu je dobil sicer kakor drugi, toda doma mu je mati, ki je izvedela za bistroumni odgovor, rekla, da je zabiti in neumen osel, ki ji dela samo sramoto.

Šolsko leto je teklo hitro naprej in otroci so že odložili tablice, naučili so se tudi že pisati s svinčnikom na papirju in potem je prišel oni slavnostni trenutek, ko je gospod učitelj s svečanim glasom naznanil, da bodo sedaj pisali v zvezke, in sicer s peresom in svinčnikom, kakor veliki šolarji.

Več dni se je ves razred pripravljaj na veliki dan. Davno so že bili v klopih tintniki, toda prazni in suhi. Ko so pa poredneži začeli vanje pljuvati

in metati vanje papirčke in ostanke jabolk — pobral jih je šolski sluga in v klopih so ostale le prazne luknje, ki so bile za marsikaj pripravne, vendar le je bilo otrokom žal za tintnike. Šele danes je prišel vendar cinkrat sluga in prinesel v predpasniku tintnike kakor bi nosil krompir. Bili so kot novi, umiti in podobni lepim, majhnim klobučkom, zasidli jih je lepo v luknjice, privlekel veliko steklenico črnila in v vsak tintnik je nalil par kapljic, kakor bi vlijval medicino na sladkor in ne črnila.

"Še-še!" ukazoval je Janez, "to ni nič, to bom jaz precej porabil."

Toda sluga je bil kakor gluhi in se za pobica ni zmenil in je svojo uradno dolžnost izvrševal dalje z veliko resnobo. To preziranje je Janeza zelo grizlo.

"Ta mi noče prililiti!" pritožil se je pri višji inštanči — gospodu učitelju, ki je po miznici nekaj iskal. Toda takoj se je Janez kesal svojega dejanja. Celotno pridigo namreč je moral poslušati, on in nedolžni razred, o spodobnem vedenju in komaj, komaj je pritožba ostala brez kazni. Potolažila ga je le obljuba, da steklenica s črnilom ostane v razredu in, če bo komu zmanjalo črnila, da si bo mogel in smel sam prililiti. Toda gospod učitelj je moral vsako veselje človeku malo zagreniti. Tako je tudi sedaj pristavil, da eden tak tintniček stane en groš, in kdor ga razbije, ta da bo moral — — brr. — Janez ni hotel dalje niti poslušati. Ko bi ti piskrčki bili vsaj iz kamna, toda iz stekla in ne jih razbiti!

Slednjič je vendar šolski sluga izginil iz razreda, otroci so molili in potem se je začelo delo. Gospod učitelj je najprej razdelil zvezke in potem peresa. Pero v držalo je bilo jako lepo orožje — a strahovite kazni so bile zažugane na uporabo tega orožja. Menda se ni nobena stvar tako strogo kaznovala, kakor bodljaj s peresom. Vsa šola je bila naenkrat pokonci. Janez je obračal pero precej bojazljivo. Učitelj je hodil po razredu, opominjal, kazal, popravljaj — in se jezil. Dekleta so tožila, da jim fantje "pomakajo" konce kit v titnike, dečki pa, kakor da pišejo z prstom in ne s peresom, so imeli roke črne do členkov, nekateri so si celo brke naredili pod nosom, peresa so namakali, jih zopet brisali "packe" lizali itd.

Ko se je Janez vrnil iz šole, je mati vsa prestrašena: "Janez, kaj se ti je pa zgodilo?" in je gledala fanta, ki je bil črn kot zamorec.

"Hm — mati ali ne veste, da smo danes pisali s črnilom?" ponosno odgovori Janez.

"Tako!" pravi mati, "in zato moraš biti tako umazan?"

"To mora bit', če se piše. Saj je zidar, kadar dela, tudi umazan, in vendar zidati ni tako težko, kakor pisati."

Zoper take dokaze ni bilo odgovora. Ta čas se je bližala že pomlad in otroci so se poslavljali od snega. Žalostno je bilo to slovo. Vsaj Janez je bil prepričan, da je Bog poslal sneg samo zavoljo — pridnih otrok, četudi tega ni niti g. učitelj, niti g. župnik rekel. Toda Janez ve, da je tako — saj zima, sneg, led, sanjke — vsaka teh besed skriva v sebi posebno veselje.

Kep iz snega se v kratkem času naredi kakor štrkljev in z njimi se vršijo cele vojaške vaje. V zamete se položi Janez kakor v pernico in njegova zvesta podoba je tu vtisnjena kakor model na potici; ledena sveča se mora cizati kakor euker, ali pa prigram potisniti za vrat! In vse to je domlad neumljeno jemala "pridnim otrokom".

Toda prinašala jim je odškodnino. Na solnčni strani pod okni župnišča je solnce najprej posnelo beli sneg, osušilo zemljo in kmalu je bilo ondi vse živo. Tu so se gojile ne le navadne igre, ampak tudi "hazard", "za dve", "za štiri". Tu ni zvenkalo zlato, ampak frčale so marmornate in steklene "frnikule". Ves svoj kapital so dečki naložili v to blago in vsak trenutek se je oglašal žalosten jok nesrečnega, ki je bil izgubil vse svoje premoženje, ter zmagoslavno klic srečnega bankirja: "Fantje — jaz sem dobil — zdaj jih imam že dvajset..."

Toda Janez je bil kmalu tudi igre sit, kajti pomlad je prinesla nove kraste in nova presenečenja. Enkrat se je peljal skozi vas biciklist na motorju, potem se je prikazal celo avtomobil in, predno so se otroci zavedli, je že izginil za hribom, da je Janez komaj imel, čas pljunuti in izreči sodbo: "Un, kakšen smrad, kakor da bi se hudoba peljala!" Ko so pri neki hiši klali in ko so na vasi popravljali vodnjak, je to seveda zahtevalo neprestano navzočnost in vestno nadzorovanje dečkov. "Preklicana zijala, vedno so človeku pod nogami!" zabavljali so sicer zidari in tesarji, a to je bilo, kakor če kdo na vrabce zavpije "kš kš"; fantje so odskočili v stran, a v trenutku so bili zopet skupaj, ker bi se brez njih delo najbrže dobro ne izvršilo.

Potem se je začel posel po hostah. Treba je bilo Janezu misliti na razne "izlete". "Višje, le višje!" klical je škrjanček in frjol nad zelenimi njivami. Drevesa so se odeli z listjem in cvetjem in Janez je hodil okoli kot zvezdoslovec, dobro da si ni vratu zlozil, tako je neprenehoma gledal vrho-

ve dreves. Kakšna sramota bi bila zanj, ko bi ne vedel za vsako gnezdo v okolici! So pa tudi tam kebrji, ki jih gospod župan kupuje na litre, dva krajcarja plača za to strašno mero — toda bližal se je prvi pomladanski semenj in treba je bilo pričeti s pripravami in nabirati kapital. In tako je Janez začel plezati po drevesih. Gospod učitelj jim je bil to pokazal pri telovadbi na tankem, gladkem drogju in fantje so se plezanja brž naučili — boljše in hitreje kakor naštevanka.

"Bog ve, kaj je to, da bi ta naš fant kar na drevesih ostal," tako se je pritoževala skrbna mati, ko ga je bilo treba poslati v trgovino, pa ga je našla na drevesu.

Na dnevni red so prišla tudi vsakovrstna nesporazumjenja, hude borbe in boji, kajti probujena pomlad oživljala in draži tudi mlado kri dečkov. Janez kot pravi junak nikdar ne toži in kratko obravnava vse nastale razprtije. Pravica pesti je edina, katero priznava. Posledice raznih diferenc — bunke in krvne podplutke moško prenaša, molči o njih in jih skriva. Samo šola ga silila in uči v raznih nepotrebnih formalnostih, na primer kako se je treba oglašati za besedo, kako se mora vložiti tožba itd. Šola na ta način omejuje njegovo osebno prostost in zato ni čudo, če mu postaja šola zoperna in Janez že težko pričakuje počitnice.

Toda tik pred počitnicami je bilo Janezu že usojeno, da se je poslavil z dejanjem, ki se ga gotovo ves učiteljski zbor še danes spominja.

Bilo je vroče, meseca junija jutro, ko je vstopil v razred, ne da bi bil potkal, neki gospod z dežnikom v roki. Otroci so ga lepo pozdravili, gospod učitelj se mu je globoko poklonil in ga je pozdravil kot "gospoda nadzornika". Komaj je ta gospod prestopil prag učilnice, že je potegnil dvakrat, trikrat znak v nos. Očitno se mu je zdelo, da je premalo prepračeno. Nato se ozre parkrat po razredu in ostro vpraša: "Kje pa je toplomer?"

"Tam-le, tam-le!" takoj so se dvignile roke otrok, a gospod učitelj se je uljudno priklonil rekoč: "Prosim tukaj!" Pri tem je pokazal stransko steno omare, kjer se je svetilo srebro v stekleni cevki in kazalo točno na 13 stopinj R. To je bil izvršen šolski toplomer, ki se ni premaknil s 13 stopinj po letu in po zimi.

Na ta šolski toplomer se je torej obrnil pogled gospoda nadzornika, toda ni prišel do njega. Obstal je pogled na omari, vendar pa na predmetu popolnoma drugem.

"Bog ve, kaj le vidi?" misli si gospod učitelj in gleda, kako gospod nadzornik vstaja in počasi gre k omari, previdno vleče izza omare neki skrbno v papir zaviti predmet in iz papirja potegne na dan — šibo. Tanko, dolgo svežo, — šele pred tremi dnevi si jo je bil gospod učitelj prinesel iz sprehoda.

Gospod nadzornik drži v roki palico in v strogo zre na gospoda učitelja. V njegovi glavi naenkrat ožive vsi uradni ukazi in prepovedi glede telesnih kazni — in tukaj nenadoma najde tako-le stvar. Učitelj se bo pri konferenci gotovo izgovarjal, da ima šibo samo zato, da učencem kaj kaže na tabli in v druge namene, da jo kdaj rabi — zato ga je treba vjeti in prepričati.

Tako stopa gospod nadzornik iz svoje višave na podiju dol k otrokom s palico v roki. Zamahnil je z njo, da je kar žvižgalo po zraku.

Otroci so se hipoma skrčili po klopih, da so se noski kar klopi dotikali.

Še enkrat je zamahnil gospod nadzornik, potem je pokazal šibo otrokom in jim je zastavil prav nedolžno vprašanje: "Povejte mi, ljubi otroci, kaj pa je to, kar držim v rokah?" Vse tiho. Otroci so imeli le eno zavest, da bo namreč šiba enega izmed njih dosegla in da se bo temu slabo godilo. Fante je grizla slaba vest pri spominu, na kaj vse bi se lahko to plačilo nanašalo: v cerkvi so s klincom okno razbili, na vasi so drevesa zlomili, žito so pomladrali... sama zločina, vredna palice... Saj je tudi gospod učitelj pri takih prilikah vedno začel na tako nedolžen način, potem se je pa naenkrat obrnilo, da je bilo Bog pomagaj.

"Le nikar se ne bojte, otroci, in povejte mi, kaj je to — morda ti tukaj na koncu, ki si tako korajžen" — prst je zakrožil po zraku, na njem se je lesketal zlati prstan z dragim kamenom, in že je nadzornik kazal naravnost na Janeza.

Gospod učitelj je stal ob strani in ni trenil ni z očmi. Samo to je sam pri sebi mislil: "No to bo lepa reč; ravno na Janezu sem že nupsan razbil."

Janez je med tem vstal in je že odpiral usta, da bi rekel: "Prosim, to je lekosno olje," toda predno je izpregovoril, vpraša ga že vnovič gospod nadzornik: "Povej nam torej: čemu imate to palico tukaj v šoli?" in je pri tem sukal palico Janezu okoli nosu. Ta pa hoteč dokazati, da je pravi junak, ki ne pozna strahu, je pogumno gledal gospodu v oči, kakor da prvič vidi šibo v svojem življenju.

"Ti si priden fant" — nadzornik je v učenca vzbujal zaupanje, "nikar naj te torej ne boče sram; le povej, čemu ta šiba v razredu."

"In zopet nič. Samo Jaka, ki je sedel z Janeza, ga je dregnol na

drugi strani in zašepetal mu je nekaj, čemur se je Janez kar na glas zasmel.

"Zakaj se smeješ? Povej, kaj ti je rekel tvoj sosed!" Sedaj se je šele Janez čutil "na konju", sedaj bo poravnal stare račune, ki jih ima z Jaka in zato takoj pogumno odgovori: "Prosim, tale Jaka je rekel, da ste Vi en star osel, če ne veste, čemu je ta..."

Stavka ni dokončal. Kakor blisk je padla palica na Janezov hrbet, da se je fant kar skrivil in planil na drugi konec klopi porivaje pred seboj dva sosed. Tako hitro se je umikal drugemu udarcu.

"O, ti predrzni otrok!" vpil je gospod nadzornik, ki je bil v obraz rdeč kot kuhan rak. Nadzorovanje je bilo jako kratko in se je končalo zelo gladko.

"Tako junaško dejanje je izvršil naš Janez" — končal je svoje pripovedovanje gospod župnik, in niti vedel ni, zakaj si je mahoma pridobil ljubezen nas vseh in zakaj smo nad marsikaterim njegovim junaštvom zatisnili kar obe oči. "Ah otroci, otroci, kako dolg čas mi je po vas!" vzdihnil je gospod žalostno.

Pred nekaj dnevi mi je poslal gospod župnik razglednico. Bila je naslikana vas in pred hišami nekaj otrok, spodaj pa besede: "Sem že zopet med njimi!"

NAZNANILO.

V našem slovensko orkestru za veselice in domače zabave. Istotako podučujem na gosli, dramatično harmoniko, in vse instrumente na pihala, tudi citre, itd. Več pove:

PETER AHAČIČ,

1124 N. Hickory St. Joliet, Ill.

Delo dobi mož,

ki govori angleško, poljsko in slovensko-hrvatsko, za razvažanje pri stari trgovini. Stalna plača in komisen. Mora imeti poročstvo.

Jewel Tea Co., Inc.

631 E. Jefferson St. Joliet, Ill.

ATLAS — ZASTONJ.

Še imamo nekoliko ročnih atlasov celega sveta, katere damo zastonj onim naročnikom, ki pošljejo \$2.00 naročnine, če za atlas vprašajo.

Posebno v sedanjem času je jako priročno imeti tak atlas, ko se pojavljajo velezanimivosti po celem svetu.

Pošljite \$2 za naročnino takoj, da dobite atlas zastonj predno zaloga poidi.

UPRAVA AMER. SLOVENCA.

Carl Schreiber

Chicago Phone 3496.

519 Marble St. :: Joliet, Illinois.

SLOVENSKI

BARVAR IN SLIKAR.

Barvarom poslopja, znotraj in zunaj, ter opravljam vsak posel, ki spada v barvarskega obrta področje.

Obešam stenski papir.

Pozor!

Zopet se je odprla sezona za postavljati hiše.

Podpisani prevzamem vse vrste stavbeno delo bodisi iz lesa, cementa, opeke ali kamna in druge tvarine.

Izdelam hišo po vašem okusu, kakor sami želite.

Na željo izdelam proračune in načrte.

Ako vam manjka denarja, vam jaz preskrbim posojilo.

Moji delavci so zavarovani, da se vam ni bati sitnosti.

Se priporoča

Slovenska stavbinska tvrdka

Frank Gram

1100 N. Broadway, Joliet, Illinois,
Chicago Phone 4635.

ANTON STRAŽIŠNIK,

1219 Summit Street, Joliet, Illinois,
Karpenter in Kontraktor.

Stavim in popravljam hiše in druga poslopja. Predno oddate kontrakt ali delo, vprašajte za moje cene. Vse delo jamčim.

PAIN-EXPELLER

je postal domača beseda v vsaki slovenski družini radi neprekosljivega čina pri tolikih bolečinah in nadlogah.

Sedajne razmere so nas primorale, povišati ceno na 35 in 65 centov za steklenico, ako hočemo, da ostane iste kakovosti in da enako učinkuje.

S tem imate jamstvo, da staro, dobro sredstvo z isto močjo tudi dobite. Nikar se dajte premotiti z nižjo ceno ničvrednih ponaredb.

Stari, pravi Pain-Expeller dobete le v zavitku kot je tu naslikan. Pri kupovanju pazite na sidro znamko, na besedo Loxol in na naše ime.

Pravi Pain-Expeller je dobili v vseh uglednih lekarnah in naravnost od nas. Steklenica za 65c. je koristnejša kot pa za 35c. ker obsega več kot dvakrat toliko.

F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York

Naša velika in moderna urejena tiskarna

izdeluje najhitreje in najljepše
VSE VRSTE TISKOVINE ZA

slavna društva,
cerkve in šole,
trgovce in obrtnike,
ter zasebnike.

Prestavljamo iz slovenskega in drugih
jezikov v angleškega in obratno.

Predno naročite tiskovine, kakor: Pismeni
papir, kuverte, vizitke, nakaznice pobotnic, pravi
vila in poročila, ali tiskovine za prirejanje ve
selic in razne druge take stvari. Pišite nam za
cene, da si prihranite denar.

Amerikanski Slovenec

Prva slovenska unijska tiskarna v Ameriki.

V lastnem domu—1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Pod svobodnim solncem

Povest davnih dedov

SPISAL F. S. FINŽGAR

(Dalje.)

Iztok se dviga iz za ve, lok je vpog-njen do skrajnosti. — Drink — tetiva je zapela, po vzduhu je zasičala strelca — spodaj je pa kriknil s strašanskim glasom Hilbudij: "Kirie eleison!" — zakrilil z rokami po zraku, segel z roko k senču, kjer je tičala strelca — pa omahnil in padel s konja. V istem trenutku je zaživelo in zašumelo po zraku, oblak strelce se je utrgal z brega in posil Bizantince. Razlegal se je krik, da je vztrepeta gora, Hilbudijevi vojaki so padali in v divjim krikom pulli in ran strelce. Ali hipoma je bila zmešnjava urejena. Stotniki so velevali, vojaka se je strnila, štiti so se nagliti kot streha nad četo, strelce so pokale in odletavale od bronastih grb na štiti. Kakor snežni plug se je obrnila vojaka, vsa pokrita s štiti, in nastavlja svoj rilec proti napadnikom pa navalila kvišku. Pračarji in lokostrelci so se usuli čez potok na nasprotni breg; cepali so in padali, ker so strelce predirale lahke oklepe — ali drevili so kvišku, da odgovore od tam napadalcem s svinčnim žolodom. Prvi štiti so bili že blizu, dvajset korakov pod Iztkom — nobena strelca se ni več prijala, svinec je deževal od nasprotne brega — marsikateri mladeč je kriknil — lok mu je padel iz roke, sam se je zgrudil in zakotalil po bregu. Izток je izprevidel, da morajo bežati. — Ali tedaj zabobne divji rogov na nasprotni strani.

"Krok," pomislil Izток. Svinčeni dež je hipoma ponehal, razleglo se je rjovenje in krik, trušč in ropot — Krok je navalil z brega kakor divji neresec na pračarje in lokostrelce. Klin Bizantinčev, ki je prodiral proti Iztku, se je ustavil — spoznali so, da so obkoljeni od vseh strani. Krokova divja družba se je spopadla z lahko oboroženimi, nastal je svetek, klopčiči človeških trupel so se kotali po bregu, klali, grizli in bodli drug drugega — na dnu v potoku so se premetavali in davili — voda je rdela od krvi. Bizantinci so zatrobili — trobente so velele beg. Vsa stisnjena, težko oborožena četa se je obrnila — nad njo strelba štito — in bežala v dolino. Ali tamkaj so se že prikazale mogočne postavbe Svarunove čete. Kopja so frčala po zraku in vrtala luknje v železno streho štito. Začel se je boj — mož proti možu. Sekire so pokale na štite in jih klale, meči so se pomakali v kri in bliskovito svigali po telesih Slovencev. Vsa dolga dolina je bila zamotana veriga besnečih vojakov, ki so se bili in klali z grozno silo. V sredo te gneče je pribesnel se Radogost. Kiji so se dvigali in strašno te-lebali po bronastih čeladah. Bil je hrup in krik, vzdih in rjovenje, žvenket mečev, trušč lomljenih kopij. — Izток je planil s strelci naprej po bregu. Konjica se je uprav utrgala iz med gneče in hotela bežati. Posuli so konje s strelci, grudili so se pod jezdec. Mladci so pa planili z nožmi za njimi, glava za glavo je padla pod urnim mečem izbornih konjnikov — ali čez mrljce so tiščali drugi, podrli Bizantince na tla in jih zadušili s težo lastnih trupel. —

Noč je legla na zemljo. Po travi so tekale kaluže krvi — vzdihli so jecali do neba — Slovenci so pa peli divje davorije, ki so donele pod jasno svobodno nebo. —

SESTO POGLAVJE

Zmagovalci so zakurili ognje in se zbrali v velikih tolpah krog njih. Z ogorki so stikali potem po dolini in iskali pogrešanih svojcev.

Morana je strašno gospodarila. Potok se je zajezil na več krajih, toliko mrljčev je ležalo v njem. Mrtvi so se še davili za vratove, stiskali v rokah nože, tiščali v zobeh kosove človeškega mesa, katere so odtrgali z zobmi, ko so se zagrizli v sovražnika. Kroka so dobili v jarku, krog njega deset pokanih pračarjev. Eden je ležal na njem, in v njegovem srcu je tičal Krokov nož. Velika žalost je obsla Svaruna, ko so prinesli k ognju na smrt ranjenega Radogosta. Preko prs mu je zevala dolga rana, parkrat je še dihal pri ognju in ugasnil. Bil je najslavnejši starejšina Antov.

Slovenci so zmagali — pa plačali zmagi s potoki krvi. Zakaj Hilbudijevi vojaki so se borili zbesneli, bili so dobro oboroženi in zavarovani. Zlomila jih je samo mogočna sila Slovencev, sicer bi si bili presekali pot skozi čete in usli.

"Vsi Bizantinci so padli!" Tako so sodili četniki in starejšine. Svarun ni verjel. Trikrat je imel presekane oklepe iz konjskega roga — zmučen je bil, pa ni miroval. Obhodil je vse mrljce, štel Bizantince — in zmagaval z glavo.

"Več jih je bilo, Hilbudij ima moč-

nejšo vojsko! V taboru jih je pustil, če ne, so ubežali."

Zato ljudem ni dal pokoja. V gradišču so že zvedeli za zmago in hitro poslali številno konj, da povežejo nanje ranjene in jih prenese domov.

Svarun je odbral dvajset vojakov, ki so bili dobro oboroženi, jim ukazal na konje in jih še v noči pognal čez ravan proti mostu. Vcel jim je, naj se poskrijejo in varno čuvajo most. Če zalote potoma beguna, naj ga umore, če bi kdo hotel proti mostu, naj ga takisto napadejo in hitro pokončajo. Če zve posadka v taboru za poraz Hilbudija, razdere most — in vojaka Slovencev ne bi mogla čez Donavo.

Nato so pobrali ranjene in jih odvedli na konjih v gradišče. Med njimi je bilo kakih petdeset še živih in onemoglih bizantinskih vojakov. Te so odgnali v sužnost.

Ko so bojovníki odpočivali, je slonel Svarun sam ob ognju in razmišljal. Jasno mu je bilo, da se je treba polastiti tabora. Toda tabor Hilbudijev! To je trdnjava, katero bi kupil samo z življenjem polovice vojske. Tuhtal je, čelo se mu je gubanilo, s prsti je brodil po beli bradi, ki je bila vsa oškropljena s krvjo. Tuintam so se zakropili mladeniči ob ognju, tam so zapeli pesem — Svarun se je pa ključil bolj in bolj v dve gubi. Ni se mu rodila pametna zvižaka, kako bi zasegel tabor, da ne bi žrtvoval toliko ljudi.

"Svetovit, vdahni mi modro ukano! Samo eno še pošli v mojo sivo glavo — saj potem ležem k pokoju. Samo eno še..." Glava mu je zlezla čisto nizko, da je čelo naslonil na ročnik meča, ki je bil zaboden pred njim v tla. Trudne oči so se zaklopile, po spanju je hrepelo telo, ali duša je bila nemirna, polna skrbi. Bolj in bolj se je poizgubljal šum in krik krog njega, ognji so poglašali, nebo se je na vzhodu zažarilo v tenki, rdeči progi.

Kakor bi se utrgal žarek te luči z neba in šinil v glavo Svaruna. Veselja je vzkliknil in se hitro dvignil. Takoj so zapeli rogov, vsa vojska se je dvignila in gnetla v gosto črto. Starejšine in četniki so obkolili Svaruna.

"Bratje, starejšine Slovencev, vemo, da Antov, vrli vojniki," je izpregovoril Svarun. "Bogovi so bili z nami, Perun je udaril po pravici oholega Hilbudija, tatu naše svobode, udaril njegovo vojsko, da trohne sedaj njihova trupla, hrana jastrebov in lisic. Ali padlo je komaj polovico njegove vojske. Udariti moramo na gnezdo za Donavo, razsuti moramo tabor, sicer pridejo drugi Hilbudiji in nas vnovič pokoljejo in poropajo. Toda Bizantince sedi kakor zmija v gnezdu. Poznate njegove okope, raztopljeno smolo, silna kopja in meče, urne kakor blisk. Več kot pol vojske si razbije glavo ob zakopih, pa jih še ne vzame."

"Razderimo most in se vrnimo k čedam!" svetuje star Ant.

"Ne, brate! Most je naš. Ne smemo si odlomiti veje, na kateri stojimo. Po mostu pojdejo naši voji, da si povrnemo, kar so nam ugrabili. Zato moramo razsuti tabor!"

"Udarimo nanj! Izstradajmo vojsko Bizantinčev! Sežgimo jih v gnezdu!" Navdušenje se je oglasilo v zboru. Zadaj so dvigali vojniki kopja in meče, s sekirami so mahali nad glavami.

"Da, mi udarimo v tabor, pa naše glave bodo cele, Morana bo sedela in zdaleč gledala zmago!"

Vsi so široko odprli oči, s hrepenečimi ušmi so strmeli v Svaruna. Vsa gneča se je še bolj stisnila in poslala.

"Bratje, Svetovita zahvalite! Podaril je moji sivi glavi ukano!"

Veseli krik je šinil skozi množice.

"Hitro slecite vse bizantinske vojnike, nadenite sebi šleme in prnje — škite obesite na roke — pa naprej nad tabor!"

Vsi so ostrmeli. Nihče ni upal izpregovoriti. V tako nerodni opravi Svarun je blazen! Smiluj se ga, Svetovit!

Nihče se ni genil z mesta. Ali Svarun zapove odločno še enkrat: "Pokrite šleme, oblecite oklepe!"

Vsi borci so se razpršili in planili na mrtva trupla Bizantinčev. Snemali so jim čelade, odpenjali oklepe in odpasovali lepe, okovane jermene.

Izток je poiskal Hilbudija. Ležal je vznak na travi, v roki je držal Iztkovo strelco, ki si jo je še potegnil iz senca in umrl. Vrl junak je bil to in Iztku se je porodila iskrena želja, da bi tudi on in njegovi tovariši jezдили tako oboroženi, da ne bi bilo treba čakati v zasedi sovražnika, marveč bi ga zgrabili na širokem polju. O, drugačno bi bilo Iztkovo veselje, ko bi se sam, oborožen, takisto sešel s Hilbudijem na zelenem travniku. Pa bi se zaletela konja drug v drugega, dvoj-

kopij bi zapokalo in se polomilo — in potem bi potegnili meče — pa udarec na udarec, da bi se kresale iskre. — Obema bi curljal pot po čelu, oba bi krvavela — a nazadnje bi mu Izток prekal šlem, in Hilbudij bi se zvrnil na zemljo. Oj, ponosna radost!

Skoro žalosten mu je snel oklep in si ga nadel krog prsi. Kaka moč v Hilbudiju! Jacej prsi od Iztkovih! In ko je odpel oklep, je pogledal Hilbudiju pod prteno srajco. Kake brazgotine, vse križem razsekana koža! — Bil je velik junak!

Izток si je nadel opravo z globokim spoštovanjem do ubitega sovražnika. Truplo je zavlekel potem v grmovje in ga pokril čez in čez. Takega junaka ne smejo trgati zverj in uje.

Ko se je vojska Slovencev prelevila, so opremili tudi prav toliko konj z bizantinskimi sedli in brzdami. Izток je zasedel konja, vojska ga je pa veselo pozdravljala in se norčevala iz "Hilbudija".

Ker je bilo za vse veliko premalo bojne oprave, se je vzopredila ostala četa v sredo. Tako se je glasilo po velje.

Svarun je ukazal, da takoj odrinejo, ali kreniti morajo na desno, da jih zakrije hribeč pred Donavo. Tam se odpočijejo in v mraku se napotijo čez most nad tabor.

Hitre sle je poslal v gradišče, da priženo za njimi ovnov in govedi, prinese mehove medu in pšenice, da se dostojno goste po zmagi.

Vojska je krenila po soteski. Smeh, glasen krohot in divje šale so jo spremljale. Nerodno so se gibali Slovenci v težki bojni opravi. Čelade so jim visele po strani. Niti ena ni bila gladka. Vse so imele vdrtine, razklane sponke, potrgane jermene. Oklepi so imeli udarec, od kopij prevrtna luknje, vsi umazani od krvi in zemlje. Neokretno so se gugalj Slovenci po ravnini. Da bi jih bil tedaj zalotil padli Hilbudij le z enim izbornim manipulom, bi požel neukretno vojsko do zadnjega moža.

Iztku se je zdelo, da je — uklenjen. Bil je izborni jezdec. Ali težki ščit mu je prizadel toliko neugodnosti, da bi ga pri prvem navalu vrgel na tla, sam bi pa telebil iz sedla, katerega ni bil vajen.

Preden je vojska pregazila ravnino. se je mnogih polotila nevolja. Snemali so čelade, nekateri so jih skrivaj metali v jarke, drugi so odpenjali oklepe, ki so jih žulili na golih telesih od krvi. Samo da bi se drznili ugledati starejšina glasno zakričati, bi vzbuknila buna, bi se uprli Svarunovemu povelju in pometali vso opravo v jarke in kaluže. Ozirali so se mnogi nazaj in zavijali igrajočo hojo svobodnih vojakov, ki so se neprestano smejali omahujočim čeladami in godrnajočim vojakom v oklepih.

Toda vselej so se ustrašili bliskovitega pogleda Svarunovega. Ponosno je jezdil v opravi konjika, poleg njega je nosil vojak prapor Hilbudijev — divjega neresca na pozlačenem drogu. Ukrotili so divjo strast po svobodnih kretanjah, umolkli in teptali visoko travo, da čim prej dospo do cilja in se osvobode bremen. Zakaj vsi so bili prepričani, da je Svarun vsled zmage od veselja ponorel, ker jih je tako obremenil. — Dolga senca od grča je ležala po ravnini, ko je vojska dospela v podnožje. Brez reda, v divjih skokih, so se bojovníki zagnali v grmovje in polegali v rumeno listje in suho travo. Čelade so metali z glav, oklepe so s truščem butali ob tla. Smeh, krohot in krik se je razlegal pod gričem po vsej gošči. Bila je to neurejena in nebrzdana četa svobodnih ljudi, pijanih od zmage.

Tedaj pridrevi na konju med starce Svaru. Namrgodeno čelo, kakor jez-nega Peruna, oči vse v ognju. "Kvišku! Oblecite oklepe, šleme na glavo! Ali ste vojniki? Tolpa zdijana! Posluh Svarunu, starosti, sicer me vrzite s konja in prebodite me in srce mi izpulite pa ga obesite na vejo za vabo volku in lisici! Bolje bo očetnemu srcu v črevesu zverj, kot v prsih, ki naj vodijo vojne s takimi ljudmi. Pribe-sih, sramota nad vas!"

In Izток je planil med mlade in govoril Svarunovo povelje. Z dvignjeno roko je veleval, njegove besede so padale med Slovence kakor kladivo, pod katerim vse klone.

Vrva je potihnila, trume so se dvigale. — Zdelo se jim je, da jih davi sama Morana za glasne goltance. Svarun je bil kakor grozeči bog, ki trešči lahko z ognjem mednje, in Izток se jim je zdel za čevlji višji in njegova pleča so bila kakor hrib.

"Ko ugasne solnce, poglejte, sence so že neizmerne, tedaj se dvignemo in gremo do mosta, pa čez in nad tabor. Preden bo polnoč, zahvalite Svetovita, ki mi je vdahnil ukano!"

Še niso razumeli vojniki, kaj misli Svarun. Mnogo upornih misli se je dvigalo, ko so pokrivali čelade in pripenjali oklepe. Z vprašajočimi očmi so bulili v starost, ki jih je uvrščeval v red prave bizantinske vojske.

Sence so se iztegnile, zatrepetale in izginile. Solnce je utonilo.

"Naprej!"

Izток je jezdit prvi.

Molče je korakala četa za četo. Naprej težko oboroženi, v sredini slobodni Slovenci, zdej lokostrelci in pračar-

ji. Vlada je molk, pod nogami je hr-mela stepla. V sicer mraku so zagledali Donavo — širok, gladek pas preko ravnine. Na tem pasu črna progla. Proti njej je obrnil Izток konja.

"Pripravite kopja, sekire in meče!"

Izток se je okrenil in sporočil to povelje. Slo je šepetaje od ust do ust. Jermeni so izpustili sekire, ročaji mečev so tičali v krčevito stisnjenih rokah, kopja so se povsila. V vojnikih se je vzbudila strast, ukresal se je o-genj in želja po boju.

Za črno proglo se je dvigal četvero-kot, iz katerega je puhtel dim. Izток je zamahnil z mečem proti dimu. Vse oči so obvisle na taboru.

Zmračilo se je popolnoma. Siva megla, tenka kakor koprena, je priplu-la navzdol po Donavi. Sto korakov so bili še od mosta. Dve temni senci sta se premikali pred mostom. "Stra-ža", pomislil Izток. Sklone se na levo, sklone na desno in naroča šepetaje. Hitreje je nato stopil konj, vojniki so pritiskali za njim.

(Dalje prih.)

DRAGINJA

na vseh tiskarskih potrebščinah je silna odkar je nastala vojna. Nekatere stvari stanejo po dva do tri in petkrat več, kakor pred vojno.

Naj bi to cenj. naročniki upoštevali in poslali naročnino točno, ker druga-če ni mogoče lista jim pošiljati. Se-veda so naročniki vredni zaupanja, a to ne plača stroškov; treba je torej, da vsak pošlje naročnino čimprej mogo-če ali vsaj ko prejme tozadevni opo-min, ker takrat je zadnji čas.

ZNİJAJTE CENE ŽIVIL!

Tajni način — čudež moderne kemi-strije. Sladkor 20krat sladkeji, 20 unč za 20 funtov cukra. Pošljite 25c v srebru in 15c v znakah, da vam pošlje-mo sempel s katerim osladite več kave kot s 20 funti cukra.

JOHN RICKVICH,

Adv. B. 401, Auburn, Wash.

DR. E. H. STEWART ZOBOZDRAVNIK

413 Cass St. (nad Crystal teatrom)

JOLIET, ILLS.

Chicago Phone 986.

Zanesljivo zobozdravljenje.

POZOR ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljšo me-so po najnižji ceni? Gotoval V mesnici

Anton Pasdertz

se dobi najboljšo svežo in preka-jeno klobase in najokusnejše meso. Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba je naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati nas v našej mesnici in groceriji na voga-lu Broadway and Granite Street

Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1113.

Dolžni ste

zaradi svoje žene in otrok, da se bolj zavarujete za slučaj bolezni ali smrti, da ne bodo žena in otroci trpeli po-manjkanje radi vaše nemarnosti, zato zdaj dokler ste še zdravi pristopite k največjemu slovenskemu podpornemu društvu

Društvo Sv. Družine

(The Holy Family Society)

čtev. 1 D. S. D., Joliet, Illinois.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1918.

Predsednik.....George Stonich

Podpredsednik.....Stephen Kukar.

Tajnik.....Jos. Kleper.

1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Zapisnikar.....John Barbich.

Blagajnik.....Anton Nemanich st.

Bolniški načelnik.....Nick Jurjevich.

Reditelj.....Frank Kocjan.

Nadzorniki:

John N. Pasdertz, Joseph Težak,

John Štublar.

To društvo sprejema rojake in roja-kinje in sicer od 16. do 50. leta in izplačuje bolniške podpore \$1.00 na vsaki delavni dan za 50c na mesec. Zavarujete se lahko za \$500.00 ali za \$250.00 pri D. S. D. za malo mesečnino. Tudi člani-vojaki so deležni v bolezni cele podpore in cele smrtnine.

To društvo ima že nad \$3,000.00 v bolniški blagajni in je do zdaj že iz-plačalo skupaj 4606.00 dolarjev bolni-ške podpore članom (icam). Kdor pla-ča takoj ob pristopu \$3.00, to je toliko, ko so plačali drugi člani zadnjih 6 me-secev, je deležen podpore v slučaju nezgode takoj po pristopu, drugače po 6 mesecih. Pristopnina je še prosta.

Redna seja se vrši vsako zadnje ne-delje ob 1. uri pop. v stari šoli.

Kdor želi pristopiti v naše veliko in napredno društvo naj se oglasi pri taj-niku ali katerem drugem odborniku.

V I
lahko zaslužite
poleg svoje redne službe
\$500 Dnevno
na jednostaven in lahek
način delujoč ob večerih
Za zjamčeno in
pošteno podvzetje
Propozicija za vas koristna a za
narod sila potreba
Vsa pojasnila dobite, ako pošljete
svoje ime in naslov na.
SLAVIC PUBL. CO. P.O. Box 395
Chicago, Ill.

Slovenske Gospodinje

so prepričane, da dobijo pri meni naj-boljšo, najčistejšo in najcenejšo

meso, grocerije

IN KRANJSKE KLOBASE

istotako vse vrste drugo sveže in pre-kajeno meso ter vse druge podmete, ki spadajo v področje mesarake in gro-cerijeke obrti.

Priporočam svoje podjetje vsem ro-jakom, zlasti pa našim gospodinjam.

Spoštovanjem

John N. Pasdertz

Chicago tel. 2917.

Cor. Cora and Hutchins St., Joliet, Ill.

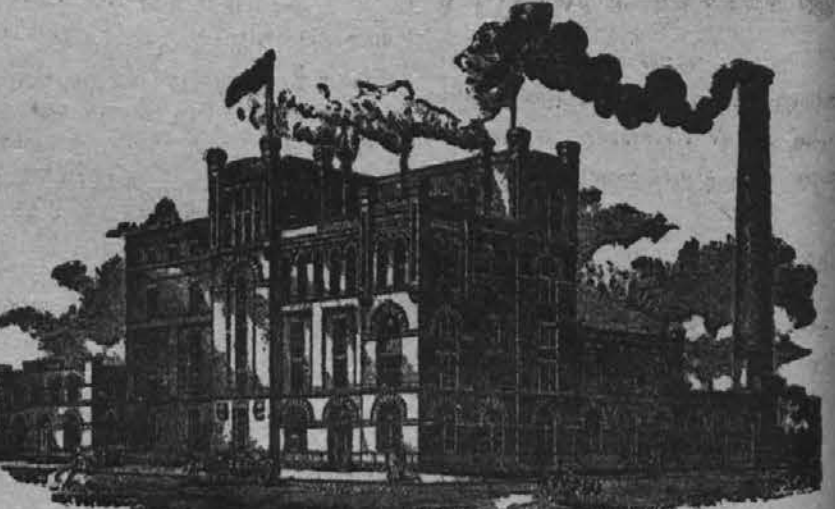
STENSKI PAPIR

Velika zaloga vsakovrstnih barv, olje in firnečev. Izvršuje se vsa bar-varska dela ter obašanje stenskega papirja po nizkih cenah.

Alexander Daras

Chl. Phone 376 N. W. 227.

120 Jefferson St. JOLIET, ILL.

Fred Lehning Brewing Co.

JOLIET, ILL.

PIVO V STEKLENICAH.

Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1113. Cor. Scott and Clay Sts. Both Telephones 26. JOLIET, ILLINOIS

Naročite zaboj steklenic novega piva, ki se imenuje

EAGLE EXPORT

ter je najboljša pijača

E. Porter Brewing Company

Oba telefona 405,

S. Bluff St., Joliet, Ill.